

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 15P/186/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202951
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Soliarová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8719202951.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudca JUDr. Dagmar Soliarová, v právnej veci žalobkyne: C. A., C.. XX.XX.XXXX, S. M., T. XXXX/X, právne zastúpená: JUDr. Miroslava Slovinská, advokátka, Štefánikovo námestie 13, 052 01 Spišská Nová Ves, proti žalovanému: Y. A., C.. XX.XX.XXXX, S. O. C. A., O. X, právne zastúpený: JUDr. Emília Šimkuláková, advokátka, Starosaská 6, 052 01 Spišská Nová Ves, v konaní o zvýšení výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 7P/145/2012-36 zo dňa 09.07.2012 pokiaľ ním bolo rozhodnuté o výživnom na v tom čase mal. C. A. tak, že toto výživné sa zvyšuje zo strany žalovaného Y. A. vo vzťahu k žalobkyni C. A. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne počnúc dňom 01.09.2019, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám žalobkyne.
- II. Zaostalé výživné za obdobie od 01.09.2019 do 31.07.2020 v sume 550,- eur je žalovaný povinný uhradiť v 30-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.
- III. V prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne zamietá.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajšiemu súdu bol doručený návrh na zvýšenie výživného, ktorý podala matka v tom čase mal. dieťaťa. V predmetnom návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č. k. 7P/145/2012-36 zo dňa 09.07.2012 o úprave rodičovských práv a povinností bol žalovaný zaviazaný prispievať na výživu mal. C. sumou 90,- eur mesačne. V čase pôvodného rozhodnutia bola mal. C. žiačkou šiesteho ročníka ZŠ. V súčasnosti navštevuje gymnázium a pripravuje sa na ďalšie štúdium na VŠ. Matka prostredníctvom právneho zástupcu poukázala na všetky výdavky, ktoré mala na dieťa a na svoje osobné a majetkové pomery. Právny zástupca na pojednávaní bližšie k veci uviedol, že navrhované zvýšenie výživného odôvodňuje podstatnou zmenou pomerov. V tomto školskom roku navštevuje už štvrtý ročník SŠ, pripravuje sa na budúce povolanie. Za týmto účelom podala prihlášku na viacero lekárske fakúlt. V súvislosti s prípravou na VŠ vznikli pomerne vysoké náklady, poplatky za prihlášky celkovo v sume 240,- eur, výdavky na odbornú prípravu v sume 370,- eur, zakúpenie modelových otázok na prijímacie pohovory v sume cca 100,- eur. Taktiež v súvislosti s ďalším štúdiom bolo potrebné zakúpiť nový notebook, batoh na notebook, čo celkovo predstavovalo 800,- eur. Taktiež v prípade prijatia na VŠ je potrebné ďalej vynaložiť ďalšie finančné prostriedky na zakúpenie študijných materiálov, pomôcok ako aj na zabezpečenie ubytovania a pod. V poslednom ročníku SŠ boli výdavky v súvislosti so stužkovou slávnosťou, zakúpenie šiat, obuvi v hodnote 140,- eur ako aj pravidelné finančné prispievanie na stužkovú počas celých štyroch rokov štúdia v sume 7,- eur mesačne. Ďalšou položkou bola autoškola,

za ktorú matka uhradila 700,- eur. V ostatnom sú to bežné výdavky na stravu, obuv, oblečenie, hygienické potreby. Nakoľko má problémy so zrakom, každých šesť týždňov je potrebné zakúpiť kontaktné šošovky v sume 22,- eur. Ďalej sú to výdavky na bežnú liečbu, vitamíny, poplatky u zubára. Matka žalobkyne je zamestnaná v spoločnosti VSE a.s. Košice s priemerným mesačným zárobkom od 900,- do 1 200,- eur. Výdavky na domácnosť predstavujú 350,- eur mesačne. Ďalej bolo poukázané, že zo strany žalovaného došlo k ukončeniu vyživovacej povinnosti k staršej sestre žalobkyne, ktorá už je aktuálne zamestnaná. Z týchto dôvodov žiada zvýšenie výživného na sumu 250,- eur počnúc dňom 01.01.2019. Odôvodňuje to tým, že za posledné obdobie výška výdavkov bola v súvislosti so stužkovou slávnosťou, autoškoolou, prípravou na VŠ, zakúpením notebooku a pod. Na týchto nákladoch sa žalovaný nepodieľal.

2. V priebehu konania mal. C. dosiahla plnoletosť a vstúpila do konania ako žalobkyňa. Pripojila sa k návrhu matky ako aj k výpovedi právneho zástupcu a poukázala na všetky výdavky spojené so štúdiom.

3. Právny zástupca žalobkyne na poslednom pojednávaní predložil doklad ohľadom prijímacích pohovorov žalobkyne, ktorá by mala byť prijatá na lekársku fakultu UPJŠ Košice. K dátumu 05.08.2020 však nedisponovala oficiálnym rozhodnutím dekana, avšak takýto doklad bol vytlačený zo systému príslušnej fakulty. Žalobkyňa by teda mala pokračovať v štúdiu na VŠ.

4. Žalovaný s takto navrhovanou výškou výživného nesúhlasil. Právna zástupkyňa žalovaného uviedla, že v súčasnosti nie je v možnostiach a schopnostiach žalovaného hradiť výživné v takejto výške ako požaduje žalobkyňa. Nikto nespochybňuje fakt, že žalobkyňa môže naďalej študovať na VŠ, avšak treba zobrať do úvahy i reálne možnosti na strane žalovaného v súvislosti s financovaním VŠ. Hrubý príjem žalovaného za rok 2018 bol 10 932,15 eur, v roku 2019 bol 11 184,31 eur a jeho čistý príjem sa pohybuje v rozmedzí od 700,- do 800,- eur mesačne. Jedná sa pritom o prácu na plný úväzok, je riadnym zamestnancom a v tej istej firme pracuje od roku 2006 a iný príjem na strane žalovaného nie je. Na staršiu dcéru, ktorá ukončila prípravu na budúce povolanie žalovaný prispieval sumou 110,- eur mesačne do septembra 2019 a ukončením štúdia mu zanikla vyživovacia povinnosť. Od októbra 2019 dobrovoľne platí na mladšiu dcéru sumou 100,- eur mesačne. Navyše na strane žalovaného nastala zmena pomerov narodením mal. dieťaťa a ani v tom čase otec nežiadal o zníženie výživného. Dieťa má v súčasnosti šesť rokov a nastúpi do prvého ročníka ZŠ. Matka mal. syna je nezamestnaná, nemá možnosť zamestnať sa. Pred narodením dieťaťa pracovala ako au-pair v Taliansku, avšak v súčasnosti to nie je možné. Preto je v evidencii úradu práce, avšak bez možnosti poberať DHN. Po zaplatení všetkých nevyhnutných výdavkov žalovanému ostáva necelých 300,- eur, preto nemôže prispievať na žalobkyňu vyššou sumou a súhlasil by so zvýšením výživného na sumu 100,- eur mesačne.

5. Na poslednom pojednávaní právna zástupkyňa žalovaného uviedla, že v súčasnosti skutočne na strane žalovaného nie sú vytvorené podmienky, aby hradil výživné v takej výške ako žiada žalobkyňa. Príjem žalovaného zodpovedá tomu, aby výživné uhradil vo výške 100,- eur mesačne, ktoré platí aj v súčasnosti. Životná úroveň žalovaného nedosahuje takú životnú úroveň, akú chce mať žalobkyňa. Je nesporné, že táto sa vlastným úsilím dostala na VŠ, čo nie je spochybňované, avšak momentálne zo strany žalovaného nie sú vytvorené podmienky pre úhradu výživného v takej výške, ako žiada žalobkyňa. Ako už bolo poukázané, na strane žalovaného pribudla vyživovacia povinnosť k synovi, ktorý nastupuje do ZŠ, jeho partnerka je v evidencii úradu práce, jediným príjmom tejto rodiny je príjem na strane žalovaného. Žalovaný je vlastníkom bytu, v ktorom momentálne táto rodina žije. Po rozvode s matkou žalobkyne odpredali rodinný dom, v ktorom predtým s manželkou a deťmi žil, rozdelili si finančné prostriedky a za tieto financie si kúpil byt, v ktorom v súčasnosti žije s partnerkou a synom. Nie je vlastníkom nejakých iných nehnuteľností, z ktorých by mohol mať ďalší príjem alebo ktoré by navyšovali jeho životnú úroveň. V roku 2013 žalovaný navyše po rozvode uhradil bývalej manželke sumu 11 600,- eur, ktorá mala byť určená práve na mimoriadne výdavky týkajúce sa detí. Jednalo sa o spoločnú dohodu s bývalou manželkou. A tieto finančné prostriedky v rámci vypořádania BSM nebol povinný uhradiť. Žalovaný by sa nebránil zvýšeniu výživného, avšak v súčasnosti jeho príjmové možnosti a schopnosti nedovoľujú toto zvýšenie výživného v takej výške ako žiada žalobkyňa.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil sa s pripojenými listinnými dokladmi ako aj s obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č. k. 7P/145/2012-36 zo dňa 09.07.2012 bola schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom, mal. C. bola

zverená do osobnej starostlivosti matky a žalovaný bol zaviazaný prispievať na ňu výživným v sume 90,- eur mesačne. V čase pôvodného rozhodnutia bola mal. C. žiačkou šiesteho ročníka ZŠ, matka pracovala ako administratívna pracovníčka vo VSE a.s. Košice s čistým príjmom okolo 680,- eur a žalovaný bol zamestnaný vo firme VSK Minerál a.s. a jeho čistý mesačný príjem bol 560,- eur. V súčasnosti dcéra C. dosiahla plnoletosť a vstúpila do konania ako žalobkyňa. V uplynulom školskom roku navštevovala štvrtý ročník gymnázia a pripravovala sa na VŠ. Výdavky v súvislosti s prípravou na VŠ boli bližšie špecifikované žalobkyňou a jednalo sa o poplatky za prihlášky v sume 240,- eur, výdavky na odbornú prípravu v sume 370,- eur, zakúpenie modelových otázok 100,- eur. Taktiež absolvovala autoškolu, za ktorú matka žalobkyne uhradila 700,- eur, ďalej to boli poplatky za stužkovú slávnosť a zakúpenie šiat a obuvi na stužkovú. Taktiež v súvislosti s návštevou VŠ matka zakúpila notebook v hodnote 800,- eur. Matka žalobkyne je naďalej zamestnaná vo VSE a.s. Košice s priemerným mesačným zárobkom od 900,- do 1 200,- eur.

8. Žalovaný je zamestnaný vo firme VSK Minerál a.s., kde podľa opisu mzdového listu dosahuje príjem okolo 700,- eur mesačne. Na strane žalovaného odpadla vyživovacia povinnosť k staršej dcére v sume 110,- eur mesačne, ktorú naposledy uhradil v septembri 2019. Od októbra 2019 dobrovoľne zvýšil výživné na dcéru C., ktoré v súčasnosti hradí vo výške 100,- eur mesačne. Taktiež žalovanému pribudla vyživovacia povinnosť k dieťaťu, ktoré je v súčasnosti vo veku šesť rokov a ktoré bude navštevovať ZŠ.

9. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Pri určení výšky výživného sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného a na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať a to s prihliadnutím na predpoklady na strane rodičov. Rozsah a charakter potrieb maloletého dieťaťa bol matkou tvrdený a aj preukázaný. Výdaje na maloleté dieťa zodpovedajú jeho veku a potrebám v súčasnosti. Základnou podmienkou určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady spojené s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky na záujmovú činnosť.

16. Ochrana práv dieťaťa zahŕňa zo strany rodičov zaistenie podmienok materiálnej a nemateriálnej povahy k tomu, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti a schopnosti k jeho uplatneniu v spoločnosti. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tieto sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na výživnom v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo potreby iné.

17. Porovnávajúc pomery v čase predchádzajúceho konania a v súčasnosti mal súd jednoznačne preukázať, že na strane žalobkyne došlo k výraznej zmene pomerov. V súčasnosti žalobkyňa už ukončila strednú školu a bude pokračovať v štúdiu na VŠ. Úplne sa zmenil charakter potrieb. Žalovaný dosahuje v súčasnosti príjem okolo 700,- eur mesačne. A teda na jeho strane došlo k čiastočnému zvýšeniu príjmu oproti predchádzajúcemu konaniu vo veci. Partnerka žalovaného je v súčasnosti nezamestnaná a evidovaná na úrade práce bez možnosti poberania DHN. Predtým pracovala v Taliansku ako opatrovatelka. Žalovanému pribudla vyživovacia povinnosť k synovi, ktorý je toho času vo veku šiestich rokov. Žalovaný je vlastníkom trojizbového bytu, v ktorom v súčasnosti žije a nie je vlastníkom žiadnych hnutelných vecí väčšej hodnoty ani iných nehnuteľností. Na strane matky žalobkyne došlo k zvýšeniu príjmu proti predchádzajúcemu rozhodnutiu vo veci. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd zvýšil výživné zo strany žalovaného voči žalobkyni na sumu 150,- eur mesačne a to od 01.09.2019, t. j. od doby kedy žalobkyňa nastúpila do štvrtého ročníka gymnázia a navyše na strane žalovaného odpadla vyživovacia povinnosť k staršej dcére. Takto stanovené výživné v súčasnosti zodpovedá možnostiam a schopnostiam na strane žalovaného, nakoľko nie je možné vzhľadom k príjmu a starostlivosti o ďalšie dieťa, aby žalovaný hradil výživné v sume 250,- eur mesačne. Preto v prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne zamietol.

18. Zaostalé výživné od 01.09.2019 do 31.07.2020 predstavuje sumu 560,- eur (september 2019 zaostalé výživné 60,- eur a za mesiace október 2019 až júl 2020 mesačne 50,- eur, t. j. spolu 560,- eur) a súd túto sumu žalovanému povolil splácať v 30-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

19. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.